

- §16b-miljøtilladelse til
Dalbygård
Røstadvej 2
3760 Gudhjem

Kolofon: Bornholms Regionskommune; januar 2025
Journalnummer: 24/23581
Udarbejdet af: Center for Miljø, Plan og Kultur
Sagsbehandler: Helle Thers/Katrine Høst (naturafsnit)
Kortbilag: Geodatastyrelsen

§ 16 b TILLADELSE

til

Dalbygård

Røstadvej 2, 3760 Gudhjem

Gyldighed

Denne tilladelse meddeles efter § 16 b, stk. 1 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 med senere ændringer.

Tilladelsen gælder fra annonceringsdatoen den 9. januar 2025.

DATABLAD

Titel:	§16b-miljøtilladelse til Dalbygård
Tilladelsen omfatter:	Produktion af malkekvæg. Produktionsareal: 978 m ²
Tilladelsesdato:	9. januar 2025
Husdyrbrug:	Dalbygård, Røstadvej 2, 3760 Gudhjem
Matrikelnummer og ejerlav:	Matrikel nr. 15h Rø mfl.
BFE-ejendomsnummer:	9469374
CVR-/P-nummer:	30326792/1013145519
CHR-nummer:	15515
Ejer:	Bent Harbo Jensen, Røstadvej 2, 3760 Gudhjem
Kontaktoplysninger:	Tlf. 2484 3340; e-mail: bentharbo@mail.dk
Tilsynsmyndighed:	Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur, Skovløggen 4, Tejn, 3770 Allinge
Kontakt tilsynsmyndighed:	Tlf. 5692 0000; e-mail: nmf@brk.dk ; Hjemmeside: www.brk.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	3
Indholdsfortegnelse	4
1 Ikke-teknisk resumé	6
2 Tilladelsen med vilkår	7
2.1 Afgørelse om tilladelse efter § 16 b, stk. 1	7
2.2 Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion.....	7
2.3 Vilkår for driften	8
2.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald.....	11
2.5 Retsbeskyttelse	12
2.6 Offentlighed	12
2.7 Klagevejledning.....	12
3 Beliggenhed og planmæssige forhold	14
3.1 Bygninger og faste afstandskrav.....	14
3.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet	17
4 Husdyrproduktion og reststoffer	20
4.1 Husdyrhold og staldanlæg	20
4.2 Produktion, opbevaring og håndtering af husdyrgødning	22
5 Ressourceforbrug	23
5.1 Foder og foderopbevaring.....	23
5.2 Vand	24
5.3 Energi	25
5.4 Diverse hjælpestoffer	25
6 Reststoffer	26
6.1 Spildevand - herunder restvand og tagvand	26
6.2 Affald	27
7 Gener fra husdyrbruget	28
7.1 Lugt.....	28
7.2 Støj og rystelser	30
7.3 Støv	31
7.4 Lys.....	32
7.5 Fluer og skadedyr.....	32
7.6 Transport.....	33
8 Ammoniaktab og naturpåvirkning	34
8.1 Ammoniakemission og BAT-krav	34

8.2	Ammoniakdeposition til naturområder.....	35
9	Mulige driftsforstyrrelser og uheld.....	40
10	Egenkontrol og dokumentation	42
11	Samlet vurdering	43
12	Bilag	44
	Bilagsoversigt:	44
	Bilag 1. Produktionsarealer i ansøgt drift	45
	Bilag 2. Produktionsarealer i nudrift og 8-års drift.....	46
	Bilag 3. Beredskabsplan for Dalbygård.....	47

1 IKKE-TEKNISK RESUMÉ

Bent Harbo Jensen søger om husdyrtilladelse i henhold til husdyrbruglovens § 16 b til husdyrhold af kvæg og heste på ejendommen Dalbygård, Røstadvej 2, 3760 Gudhjem. Der har tidligere været malkekvægsproduktion på ejendommen, men dette er ændret til fedekvæg og heste.

Baggrunden for ansøgningen er, at det ønskes Dalbygård bliver godkendt efter Husdyrbruglovens miljøregulering til omlægningen fra malkekvægsproduktionen til fedekvæg og heste. Der ansøges om at producere i eksisterende bygninger, som tidligere har været anvendt i forbindelse med malkekvægsproduktionen.

Nudrift og 8 års drift udgør 1.295 m² og ansøgt drift omfatter et samlet produktionsareal 978 m².

Eksisterende driftsbygninger anvendes, og oprindelig kostald indrettes til hestestald. Der foretages ingen udvendige bygningsændringer.

Der søges om flexproduktion, og derfor kan antallet og sammensætningen af kvæg og heste på Dalbygård variere indenfor det lovmæssige arealkrav til opstaldning.

Husdyrgødningen vil bestå af dybstrøelse og hestemøg. Den faste husdyrgødningsfraktion opbevares på møddingsplads på ejendommen, og/eller dybstrøelsen lægges i markstak eller køres direkte ud fra staldene til udbringning på dyrkningsarealerne.

Ansøgningen er indgivet i henhold til husdyrbruglovens § 16 b og indsendes til Bornholms Regionskommune gennem det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk (skema nr. 246876).

Staldene overholder de krævede mindsteafstande til nabobeboelser og beboelsesområder, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed og naboskel.

Der er foretaget beregninger der viser, at de krævede lugtgenafstande mellem staldene og omkringboende overholdes.

På baggrund af ejendommens beliggenhed og beskrivelsen af driften forventes produktionen desuden ikke at forårsage væsentlige gener for naboer og forbipasserende i form af støv, støj og rystelser, lys, transport eller forekomst af skadedyr. Tilsvarende vurderes husdyrbrugets brug af ressourcer (herunder foder, energi og vand) samt håndtering af reststoffer (herunder affald og spildevand) ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

Der er foretaget beregninger af den samlede ammoniakudledning fra produktionen og dennes påvirkning af omkringliggende naturområder. Det vurderes, at det ansøgte ikke vil forårsage væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturområder i området.

Ammoniakudledningen fra husdyrbruget må ikke overskride et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Den ansøgte husdyrproduktion opfylder dette krav, idet ejendommens gyllebeholder er taget ud af drift, samt det faktum, at ejendommens kvægproduktion er omlagt fra malkekvæg til fedekvæg- og hestehold.

I tilladelsen er der redegjort for de miljømæssige konsekvenser af det ansøgte og husdyrbrugets anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakudledningen til omgivelserne.

Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at indretning og drift af husdyrbruget og håndtering af husdyrgødningen sker i overensstemmelse med gældende regler, og at driften kan foregå uden væsentlig påvirkning af miljøet eller omkringboende, som dette er defineret i husdyrbrugloven. Kommunen vurderer desuden, at projektet ikke vil påvirke eller true arter og naturtyper, der er en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder, eller bilag IV-arter og deres yngle- og rasteområder.

2 TILLADELSEN MED VILKÅR

I dette afsnit beskrives den ansøgte produktion og baggrunden for den meddelte afgørelse om tilladelse med tilhørende vilkår for driften. Desuden beskrives en række juridiske forhold ved tilladelsen, samt hvordan offentligheden har haft indflydelse på projektet og kommunens vurderinger. Til sidst beskrives mulighederne for at klage over afgørelsen.

2.1 Afgørelse om tilladelse efter § 16 b, stk. 1

Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur har vurderet, at der i henhold til de gældende regler¹ kan meddeles tilladelse til fedekvæg og hestehold på ejendommen Dalbygård, Røstadvej 2, 3760 Gudhjem Rønne, matr.nr. 15h Rø m.fl. Tilladelsen omfatter flexproduktion af fedekvæg og hestehold i det eksisterende staldanlæg inkl. gødningsopbevaringsanlæg og øvrige driftsbygninger. Det samlede produktionsareal udgør 978 m².

Da det ansøgte produktionsareal overstiger 100 m², er projektet omfattet af husdyrbruglovens regler. Ammoniakemissionen fra husdyrbruget beregnes til mindre end 3.500 kg NH₃-N pr. år. Tilladelsen meddeles derfor efter husdyrbruglovens § 16 b, stk. 1.

Tilladelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen, bilag og øvrigt materiale fremsendt af ansøgers konsulent. Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering – se de følgende afsnit 3 - 10.

Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med de stillede vilkår i nedenstående Afsnit 0 og bestemmelserne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen) samt øvrig gældende lovgivning også i de tilfælde, hvor disse regler er skærpende i forhold til denne tilladelse. Vilkårene er gældende fra det tidspunkt, hvor tilladelsen tages i brug, med mindre andet fremgår af tilladelsen.

Da det ansøgte medfører en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, er der redegjort for og stillet krav til husdyrbrugets anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT – Best Available Techniques) til reduktion af ammoniakemissionen.

Bornholms Regionskommune har vurderet de miljømæssige konsekvenser ved godkendelse af fedekvægsproduktion og hestehold på Dalbygård efter stipladsmodellen i forhold til den nuværende lovlige produktion på Dalbygård (nudrift) og i forhold til husdyrbrugets lovlige drift for 8 år siden.

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter ændringerne kan drives uden væsentlig påvirkning af natur, miljø og landskab, når vilkårene i denne miljøtilladelse og de gældende regler på området overholdes.

2.2 Ansøgning om tilladelse og eksisterende produktion

På Dalbygård, Røstadvej 2, 3760 Gudhjem, matr.nr. 15h Rø m.fl. ønskes der tilladelse til at ændre dyreholdet fra malkekvægsproduktion til fedekvæg og heste efter miljøregulering fra 1. august 2017.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven) med senere ændringer, tilhørende bekendtgørelse nr. 916 af 23. juni 2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) og bekendtgørelse nr. 760 af 30. juli 2019 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (husdyrgødningsbekendtgørelsen). Desuden bekendtgørelse nr. 1595 af 06. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur har modtaget ansøgningen om miljøtilladelse til Dalbygård gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsystem (www.husdyrgodkendelse.dk) første gang den 25. oktober 2024 (skema nr. 246876 og har afgjort sagen på baggrund af version 1 af ansøgnings-skemaet.

På Dalbygård er der i nudrift og 8-årsdrift malkekvægsproduktion. Produktionsarealet udgør i nudrift og 8-årsdrift 1.295 m², og i ansøgt drift udgør produktionsareal i alt 978 m².

Husdyrgødningen er dybstrøelse og hestemøg, som opbevares på ejendommens møddingsplads.

Produktionen ønskes godkendt efter den nye husdyrregulering (stipladsmodellen). Tilladelsen omfatter fedekvæg og heste. Der tillades flexproduktion af kvæg og heste i det ansøgte staldanlæg inkl. gødningsopbevaringsanlæg og øvrige driftsbygninger. Dvs. at der lovligt kan opstales heste, ammekøer, opdræt, kalve, eller ungtyre - så længe at de lovlige arealkrav til opstaldning af kvæg overholdes, og så længe at kvæget kun opstales på de produktionsarealer, som der gives tilladelse til.

Der forekommer ingen godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen.

Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug

Ansøger driver ikke husdyrproduktion på andre ejendomme.

Det er derfor Bornholms Regionskommunes vurdering, at Dalbygård ikke er teknisk, forurenings- og driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug, hvorfor denne miljøtilladelse alene omfatter husdyrbruget Dalbygård.

2.3 Vilkår for driften

Tilladelsen meddeles på nedenstående vilkår, som der henvises til i de relevante afsnit under "kommunens vurdering" i miljøredegørelsen. Vilkårene er krav, som stilles for at fastholde forudsætningerne for tilladelsen og, som er med til at sikre, at der ikke opstår væsentlig virkning på miljøet eller væsentlige gener.

Husdyrbruget skal altid leve op til de generelle regler for husdyrbrug og håndtering af husdyrgødning fastsat i love og bekendtgørelser, også selv om disse regler måtte være skærpende i forhold til denne godkendelse.

Tilladelsen indeholder desuden vilkår, som skal sikre, at Bornholms Regionskommune holdes informeret om ændringer i ejerforhold eller hvem, der er driftsansvarlig for husdyrbruget. Da kommunen skal vurdere om evt. planer om ændringer på husdyrbruget udløser krav om tillæg til tilladelsen, stilles desuden vilkår om anmeldelse før igangsætning.

2.3.1 Indretning og drift

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, og med de ændringer, der fremgår af tilladelsens vilkår.
2. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne tilladelses vilkår.

2.3.2 Information om ændringer

4. Ændringer i ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften, skal meddeles til tilsynsmyndigheden (Bornholms Regionskommune, Center for Miljø, Plan og Kultur) senest 1 måned efter, at ændringen er sket.

5. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til tilladelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer om de aktuelle planer for ændringer/udvidelse kan ske inden for rammerne af denne tilladelse.

2.3.3 Produktionsarealets størrelse i m² staldsystemer, dyretyper (+ evt. teknologi)

6. Husdyrbrugets stalde og produktionsarealer skal indrettes i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Stald	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Kostald "Hestestald"	Heste, får, geder	Dybstrøelse	466
Ungdyrystald	Alle kvæg (flexgruppe)	Dybstrøelse	512

2.3.4 Opbevaringsanlæg til husdyrgødning (gødningstyper og m² overfladeareal)

7. Gødningstype, miljøteknologi og overfladeareal skal være i overensstemmelse med oplysningerne i nedenstående tabel:

Beholder	Gødningstype	Overfladeareal (m ²)
Møddingsplads	Fast mæg og dybstrøelse	240

2.3.5 Håndtering af husdyrgødning

8. Egenkontrol. Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres:
- Tidspunkter og angivelse af stalde for direkte udbringning af dybstrøelse.
 - Rotationsplan for markstak skal foreligge. Markstak må kun ligge samme sted i 12 måneder, og må først genplaceres på samme sted efter det. 5 år.
 - Faktura fra biogasanlæg eller internt regnskab fra driften, som dokumenterer afhentning/udbringning af gødning, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
9. Egenkontrol. Der skal føres en logbog, hvori følgende registreres: internt regnskab fra driften, som dokumenterer flytning/udbringning af gylle, skal opbevares sammen med logbogen på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.3.6 Ammoniakreducerende virkemidler (optaget på MST's teknologiliste)

Staldindretning

10. Ejendommens stalde skal være indrettet i henhold til oplysningerne i tabellen herunder:

Staldafsnit	Dyretype, staldsystem og gulvtype
Kostald, Hestestald	Heste, får og geder Dybstrøelse
Ungdyrstald	Alle kvæg (flexgruppe) Dybstrøelse

Gylletank

11. Ejendommens gylletank tages ud af drift, og indgår ikke i ejendommens drift i ansøgt drift.

2.3.7 Affald

12. Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald.
13. Affald skal opbevares og bortskaffes efter Bornholms Affaldsbehandlings affaldsregulativer.
14. Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

2.3.8 Lugt

15. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Bygninger, anlæg og omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt for de omkringboende.
16. Driften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal. Hvis der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for tilladelsen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal gennemføres lugtreducerende tiltag.

2.3.9 Støjklider

17. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne, dvs. al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Ugedag	Tidspunkt	Støjniveau, dB(A)	Referencetid
Mandag-fredag	Kl. 07.00-18.00	55	8 timer
Lørdag	Kl. 07.00-14.00	55	7 timer
	Kl. 14.00-18.00	45	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45	8 timer
Alle dage	Kl. 18.00-22.00	45	1 time
	Kl. 22.00-07.00	40	½ time
Spidsværdi	Kl. 22.00-07.00	55	

18. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i kolonnen referencetid angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.
19. Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
20. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at grænseværdierne ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

2.3.10 2.3.8 Vilkår vedr. støv

21. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal

2.3.11 Vilkår vedr. skadedyr

22. Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Århus Universitet, Institut for Agroøkologi, der vedligeholder Skadedyrsguiden (www.dpil.dk).
23. Ved eventuelle fluegener hos naboer skal bekæmpelse foretages på tilsynsmyndighedens forlangende og efter en forudgående godkendt plan.
24. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). Stalde, lagre og andre anlæg skal holdes i forsvarlig rottesikret stand og rimelig orden for at forhindre gode levedmuligheder for rotter. Bekæmpelse af rotter skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper.

2.3.12 Vilkår vedr. oplag af olie

25. Olie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
26. Beholdere til opbevaring af olieprodukter skal stå på et for olie vanskeligt gennemtrængeligt underlag og som minimum være overdækket med et halvtag.
27. Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står overdækket på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
28. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

2.3.13 Uheld og risici

29. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: 112 eller Bornholms Politi, tlf.: 5690 1448.
30. Der skal foreligge en beredskabsplan for Dalbygård, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplanen skal være tilgængelig for medarbejderne på husdyrbruget og skal opdateres, så oplysningerne i den altid er relevante og retvisende.
31. Ved driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, som indebærer fare for forurening, skal forskrifterne i beredskabsplanen følges. Den driftsansvarlige har pligt til at afværge følgerne af uheld bedst muligt.

2.4 Gyldighed – udnyttelse og bortfald

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelses meddelelse (dvs. den 9. januar 2031), jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del. Da denne tilladelse ikke omfatter byggeri, anses den for udnyttet, når det konstateres, at det tilladte faktisk er gennemført inden fristens udløb, jf. § 54, stk. 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Hvis den udnyttede tilladelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste tre år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Hvis tilladelsens vilkår ikke efterleves, eller de øvrige forudsætninger for tilladelsen ikke er opfyldt, kan dette medføre, at hele eller dele af tilladelsen bortfalder.

2.5 Retsbeskyttelse

Med denne tilladelse følger 8 års retsbeskyttelse, jf. § 40, stk. 1 i husdyrbrugloven. Dato for retsbeskyttelsens udløb er den 9. januar 2033.

Tilladelser efter § 16 b skal ikke revurderes. Dog kan tilsynsmyndigheden i henhold til husdyrbruglovens § 39 meddele påbud om, at der skal gennemføres bestemte foranstaltninger, hvis husdyrbruget medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening, eller nedlægge forbud mod fortsat drift, hvis forureningen ikke kan nedbringes. Påbud eller forbud efter § 39 må ikke meddeles, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af tilladelsen.

2.6 Offentlighed

Naboorientering og partshøring

Bornholms Regionskommune har den 2. december 2024 sendt skriftlig orientering om ansøgningen om § 16 b tilladelse til Skovholm / udkast til § 16 b tilladelse til Dalbygård til ejere af ejendomme, som matrikulært grænser op til Dalbygårds matrikler.

Udkast til afgørelse om § 16 b tilladelse til Dalbygård blev desuden sendt i partshøring til ansøger og dennes konsulent samt til ejere og lejere af boliger, der ligger inden for konsekvenszonen for lugt beregnet i husdyrgodkendelse.dk til 133 meter fra et vægtet lugtcentrum for anlægget.

Der blev givet en frist på 3 uger fra 2. december 2024 til 23. december 2024 til at kommentere ansøgningen/udkastet. Kommunen modtog ingen skriftlige bemærkninger, som følge af høringen.

Offentliggørelse

Tilladelsen er den 9. januar 2025 offentliggjort på Bornholms Regionskommunes hjemmeside <https://www.brk.dk/Sider/Forside.aspx>. Samtidig er en række lokale og landsdækkende foreninger og organisationer, som har anmodet om underretning i henhold til husdyrbruglovens §§ 61 eller 62, samt klageberettede myndigheder, organisationer og råd blevet orienteret om afgørelsen.

2.7 Klagevejledning

Bornholms Regionskommunes afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af afgørelsens adressat og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Endvidere kan en række myndigheder og råd samt lokale og landsdækkende foreninger og organisationer klage over visse afgørelser.

Klagefristen udløber den 6. februar 2025, dvs. 4 uger fra den 9. januar 2025, hvor afgørelsen er annonceret på regionskommunens hjemmeside.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, skal du sende klagen digitalt gennem Miljø- og Fødevareklagenævnets klageportal, inden klagefristen udløber. Links til klageportalen findes på hjemmesiden for Nævnes Hus <https://naevneneshus.dk> eller på www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på klageportalen med NemID. Klagen skrives direkte i klageportalen, og det er muligt at vedhæfte dokumenter til klagen. Klagen sendes gennem klageportalen til Bornholms Regionskommune, som videresender den til Miljø- og Fødevareklagenævnet med den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Du får besked om videresendelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Bornholms Regionskommune via klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen, med mindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageporta-

len, skal du sende en begrundet anmodning til Bornholms Regionskommune. Kommunen videresender din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som afgør, om du kan fritages.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den klageberettigede indbetaler et gebyr på 900 kr. (private) og 1.800 kr. (virksomheder og organisationer) til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Betaling af klagegebyr sker online i forbindelse med indgivelse af klagen via klageportalen. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af klagefristen, afvises klagen.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
- Klager får helt eller delvist medhold i klagen
- Klagen bliver afvist, fordi klagefristen er overskredet
- Klager ikke er klageberettiget
- Klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence

En eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen.

3 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

I dette afsnit beskrives og vurderes projektet set i forhold til afstandskrav til naboer, vandforsyning, vandløb og søer, offentlig vej m.v. samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger, beskyttet natur m.v. Desuden beskrives og vurderes husdyrbrugets placering i landskabet i forhold til de landskabelige værdier.

3.1 Bygninger og faste afstandskrav

Beskrivelse

Ejendommens stuehus er placeret syd for produktionsanlægget omgivet af en sydvendt have. Produktionsbygningerne udbygget med staldbygninger mod nord og med møddingsplads, maskinhus og gyllebeholder øst for staldbygningerne.

Selve staldbygningerne inkl. foderladen er opført i røde mursten med gråt eternittag, og maskinhallen er opført med grønne stålpladeprofiler og gråt eternittag.

Der foretages ingen udvendige ændringer af bygningerne. Indvendigt ændres kostaldens gulv fra spalteareal til fastgulv med dybstrøelse, idet dyreholdet i denne staldbygning i ansøgt drift er heste.

Bygningerne fremgår af Figur 1 og 2 herunder.

Figur 1. Bygningsanlæg på Dalbygård ved ansøgt drift.

Figur 2 Bygningsanlæg på Dalbygård ved nudrift og 8-års drift

Figur 3. Skråfoto med omgivelser omkring Dalbygård (Dalbygård er lokaliseret i centrum af billedet). Skråfoto, som indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering – foto fra 9. april 2023).

Afstandskrav i henhold til §§ 6 og 7 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning

Dalbygård ligger i landzone og uden for eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde. Ejendommen ligger desuden ikke i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Afstanden til disse områder er desuden mere end 50 m.

Nærmeste byzone er Gudhjem ca. 2,7 km mod øst-nordøst samt byzonen udlagt omkring Bornholms Kunstmuseum ved Rø ca. 2,1 km vest for ejendommen. Nærmeste sommerhusområde er ved Gudhjem/Melsted ca. 3,5 km mod øst-nordøst.

Nærmeste afgrænsede byområde i landzone er ved Rø ca. 1,5 km mod vest. Nærmeste samlede bebyggelse er ligeledes lokaliseret ved Rø.

Nærmeste enkeltbeboelse, der ikke er et landbrug og ikke er ejet af ansøger, er Røstadvej 3 beliggende ca. 285 m fra staldanlægget.

Stuehuset på Dalbygård er placeret ca. 14 m fra nærmeste staldbygning.

Grænsen for Natura 2000-området "Spælling Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne" ligger ca. 1,95 km nord-vest for Dalbygård. Inden for området findes ammoniakfølsomme naturtyper, der er omfattet af udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt, samt § 3 beskyttede heder og overdrev. Disse naturtyper er omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7, stk. 1, nr. 1.

Nærmeste ammoniakfølsomme naturområde beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder, defineret som heder over 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og dermed omfattet af § 7, stk. 1, nr. 2, er et overdrev beliggende ved Brommevej ca. 1,36 km syd for staldanlægget.

Opmålingerne, som fremgår af nedenstående, er foretaget til nærmeste staldafsnit. Tilsvarende er afstande til kategori 1- og kategori 2-natur opmålt. Alle afstandskrav er opfyldt.

Tabel 1. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 6 og § 7

Målepunkt	Afstand fra nærmeste staldbygning	Afstandskrav (jf. § 6 og § 7 i husdyrbrugloven)
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Gudhjem byzone)	Ca. 2,7 km	50 m
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Sommerhusområde ved Kalleholled)	Ca. 3,5 km	
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål o. lign. (Plan 107 – Museumscenter i Rø)	Ca. 2,1 km	50 m
Nabobeboelse (Røstadvej 3)	Ca. 285 m	50 m
Ammoniakfølsomme naturtyper inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Kortlagt habitatnatur i Natura 2000-området Spælling Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne, Ege-Blandskov)	Ca. 1,95 km	10 m
Ammoniakfølsomme naturtyper uden for internationale naturbeskyttelsesområder (Beskyttet overdrev Brommevej)	Ca. 1,36 km	10 m

Tabel 2. Afstande og afstandskrav iht. husdyrbruglovens § 8

Målepunkt	Afstand fra nærmeste staldbygning	Afstandskrav (jf. § 8 i husdyrbrugloven)
Ikke almene vandforsyningsanlæg (enkeltindvinder)	Ca. 1000 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg (vandværk/boring)	Ca. 2019 m	50 m
Vandløb og dræn	Ca. 50 m fra hestestald	15 m (100 m*)
Søer > 100 m ²	Ca. 327 m	15 m (100 m*)
Offentlig vej og privat fællesvej	Ca. 120 m til Røstadvej Ca. 6 m til privat fællesvej	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>500 m	25 m
Beboelse på ejendommen	Ca. 14 m	15 m
Naboskel	162 m	30 m

* Afstandskrav fra gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning til åbne vandløb og til søer større end 100 m², idet ejendommens gylletank udfases i ansøgt drift.

Kommunens vurdering

Det fremgår af §8 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning, at for hvert enkelt nybyggeri af stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg og ensilageopbevaringsanlæg skal det kontrolleres, om husdyrgodkendelseslovens § 8, stk. 1, er overholdt. Reglen gælder kun nybyggeri og anlæg, der undergives væsentlige til- eller ombygninger, herunder f.eks. ombygning fra ko- til svinestald. Reglen gælder ikke ved reparation eller renovering af eksisterende anlæg.

Bornholms Regionskommune konstaterer, at staldene og møddingsplads overholder de krævede mindsteafstande til nabobeboelser og beboelsesområder, ammoniakfølsom natur, vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed og naboskel.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. afstandskrav.

3.2 Bygge- og beskyttelseslinjer og placering i landskabet

Beskrivelse

Området omkring Dalbygård er i Bornholms Regionskommunes Kommuneplan 2020 udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Hovedhensynet i disse områder er at sikre dyrkningsmuligheder, landbrugets investeringer i produktionsapparatet og mulighederne for en rationel landbrugsdrift. Dog må miljø, natur, kulturhistoriske interesser og de mange mindre levesteder for dyre- og planteliv ikke forringes af landbrugsdriften.

Dalbygård ligger uden for arealer, som i kommuneplan 2020 er udpeget som kulturmiljøområde, geologisk interesseområde eller til formål knyttet til rekreation og fritid.

Nærmeste kategori 2 overdrev er placeret ca. 1,36 m mod syd og nærmeste kategori 3 overdrev ca. 300 m mod sydøst. En kategori 3 eng er placeret ca. 60 m syd for staldene.

Inden for en radius af ca. 1.000 m er der registreret 11 søer og 1 vandløb. Nærmeste beskyttede sø er placeret ca. 327 m syd for staldene. Nærmeste beskyttede vandløb løber ca. 50 m syd for nærmeste stald.

En skov udpeget, som tilgroet lysåben er placeret 100 m syd for ejendommen og en skov udpeget med gammel skovjordbund er placeret 150 m syd for ejendommens stalde.

Nærmeste udpegede lavbundsområde er placeret ca. 408 m nordøst for staldanlægget.

Anlægget er placeret uden for byggelinjer og andre relevante udpegninger som angivet i nedenstående tabel.

Table 3 Afstande i forhold til beskyttelseslinjer og andre relevante udpegninger.

Nærmeste...	Afstand fra nærmeste staldbygning	Berøres Dalbygård?
Skovbyggelinje (300 m)	Beliggende indenfor *	Nej
Fortidsmindebeskyttelseslinje (100 m)	Ca. 580 m	Nej
Strandbeskyttelseslinje (300 m)	Ca. 315 m	Nej
Sø- og åbeskyttelseslinje (150 m)	Ca. 3,1 km	Nej
Kirkebyggelinje	Ca. 1,3 km	Nej
Vejbyggelinje	Ca. 680 m	Nej
Internationale beskyttelsesområder – Natura 2000	Ca. 1,95 km	Nej
Beskyttede naturområder (§ 3-områder)	Ca. 50 m	Nej
Lavbundsområder	Ca. 480 m	Nej
Fredede områder	Ca. 1,95 m	Nej
Beskyttede sten- og jorddiger (som er registreret)	Ca. 80 m	Nej

*) Skovbyggelinje har ikke betydning for erhvervsmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri.

Bygningernes udtryk i landskabet

Landskabet omkring Dalbygård er et landbrugslandskab, som er karakteriseret ved store åbne marker i om- drift og med sprækkedale med levende hegn, samt skove, som strækker sig mod kysten

Dalbygård ligger i det kuperet kystterræn som rejser sig fra kysten og op mod landbrugslandskabet. Dalby- gård er lokaliseret i en dalsækning i landskabet vest for en åstrækning med engstrøg. Dalbygård er synlig fra den offentlige vej Røstadvej, men er ikke dominerende i landskabet, idet den "trykker sig" i dens dalsæk- ning.

Ejendommen er placeret tilbagetrukket fra offentlig vej for enden af en ca. 220 meter lang privat fællesvej.

Der foretages kun ændringer af bygningerne indvendigt. Udvendigt har det således ikke kunne observeres, at der er sket en ændring i forbindelse med, at malkekvægsproduktionen er udfaset.

Figur 4. Dalbygård set fra Røstadvej – mod øst-sydøst. Cowi vejfoto 29. maj 2024.

Figur 5. Dalbygård set fra Røstadvej – set mod vest-sydvest. Cowi vejfoto 29. maj 2024.

Figur 6. Dalbygård set fra fælles privatvej – set mod nordøst. Cowi vejfoto 29. maj 2024.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at alle bygge- og beskyttelseslinjer er overholdt i forhold til det eksisterende produktionsanlæg på Dalbygård.

Bornholms Regionskommune vurderer, at projektet ikke er i strid med hensynet til de landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative interesser i området eller for områdets naturlokaliteter eller fortidsminder.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. placering i landskabet.

4 HUSDYRPRODUKTION OG RESTSTOFFER

I dette afsnit beskrives og vurderes husdyrholdets sammensætning, staldindretning inkl. ventilation og rengøring, samt produktion og håndtering af husdyrgødning, spildevand og affald.

4.1 Husdyrhold og staldanlæg

Beskrivelse

Staldanlægget på Dalbygård har i nudrift og 8-års drift været indrettet til malkekvægsproduktion. I ansøgt drift er produktionen omlagt til fedekvæg og travheste. Omlægningen sker ved uændret drift af ungdyrstalden, ændring/opsætning af nyt inventar i kostalden, som ændres til hestestald. Kostaldens gulvprofil ændres til fast gulv med dybstrøelse. Der søges til flexgruppe kvæg, idet der ønskes fleksibilitet i forhold til kvægtypen.

Figur 7. Anlægget på Dalbygård ved ansøgt drift

Produktionsarealet er beregnet som det totale areal fratrukket arealer, hvor dyrene ikke kan opholde sig og afsætte gødning, som fx gange og krybber. Striglearealer, drivgange og udleveringsramper, hvor dyrene kun opholder sig kortvarigt, indgår heller ikke i produktionsarealet.

Beregnet staldstørrelse og produktionsareal kan ses i tabel 4 (ansøgt drift) og tabel 5 (8 års drift og nudrift).

Tabel 4. Staldtyper, dyrehold, miljøteknologi og produktionsareal i ansøgt drift.

Staldafsnit	Staldtype	Dyretype	Miljøteknologi (NH ₃ -N effekt)	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal andel, %
Kostald "Hestestald"	Dybstrøelse	Heste, får, geder	÷	752	466	62,0
Ungdyrstald	Dybstrøelse	Alle kvæg (flexgruppe)	÷	751	512	68,2
I alt				1.503	978	65,06

Tabel 5. Staldtyper, miljøteknologi, dyrehold og produktionsareal i nudrift og 8 års drift

Staldafsnit	Staldtype	Dyretype	Miljøteknologi (NH ₃ -N effekt)	Staldstørrelse* (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Produktionsareal andel, %
Kostald	Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude	÷	752	125	16,62
	Sengestald med spalter (kanal, linespil)	Malkekøer, kvier og stude	÷		559	74,34
Ungdyrstald	Dybstrøelse	Alle kvæg (flexgruppe)	÷	751	512	68,2
Fælles kalvehytter	Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude	÷	134	72	53,7
Enkeltkalvehytter	Dybstrøelse	Kalve u. 6 mdr.	÷	55	27	49,1
I alt				1.692	1.295	76,54

Ventilation

Der er naturlig ventilation i alle staldafsnit.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at ansøger på tilfredsstillende vis har redegjort for produktionsarealet, og at produktionsareal samt dyretype angivet for eksisterende stalde er i overensstemmelse med lovlig nudrift.

Der gøres opmærksom på, at på arealer, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, skal der i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen foretages effektiv rengøring efter endt ophold. Dette gælder på Dalbygård drivgange mv. Rengøring skal foretages senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet (hvis dyrene dagligt har adgang på arealet, skal rengøring dog ske senest efter 4 timer).

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. produktionsareal, staldtype og dyretype.

4.2 Produktion, opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Beskrivelse

Husdyrgødning på Dalbygård omfatter alene dybstrøelse og hestemøg. Dybstrøelse muges ud og lagres på møddingsplads eller køres direkte ud. Dybstrøelse køres ud, delvist direkte fra stalde og delvist fra mødding. Hestemøg muges ud dagligt og lagres på møddingsplads. Husdyrgødningen spredes ud på egne arealer.

Der laves hvert år gødningsplan for bedriften, hvor det sikres at lovmæssige krav til gødningshåndtering og –spredning overholdes.

Møddingssaften ledes til opsamlingsbeholder.

I alt forventet årsproduktion af dybstrøelse på Dalbygård;

16 ammekøer á 9,59 t/år = 153,44 t/år

13 kvier á 5,52 t/ár = 71,76 t/ár

7 tyre á 2,53 t/ár = 17,71 t/ár

7 tyrekalve á 0,98 t/ár = 6,86 t/ár

16 småkalve á 1,89 t/ár = 30,24 t/ár

I alt 280 t/ár, svarende til $(280 \text{ t/ár} \times 1,7 \text{ m}^3/\text{t}) = 476 \text{ m}^3/\text{ár}$, svarende til 39,6 m³/mdr.

I al forventet årsproduktion af hestemøg på Dalbygård:

5 heste á 0,90 t/å = 4,5 t/ár, svarende til $(4,5 \text{ t/ár} \times 1,7 \text{ m}^3/\text{t}) = 7,65 \text{ m}^3/\text{ár}$, svarende til 0,64 m³/mdr.

Da der er kapacitet til minimum 600 m³ på møddingspladsen er der opbevaringskapacitet til minimum 14 måneder. Da nogle af dyrene er udegående en del af året, reduceres kapacitetsbehovet yderligere.

Det vurderes derfor, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen.

Tabel 6. Data om opbevaringskapacitet til rådighed for dyreholdet på Dalbygård

Beholder	Gødningstype	Miljøteknologi	Kapacitet, m ³	Overfladeareal (m ²)		
				8-årsdrift	Nudrift	Ansøgt
Møddingsplads	Dybstrøelse	Ingen	600	106	106	240

Gødningsproduktionen opgøres årligt i forbindelse med udarbejdelse af gødningsregnskabet.

BAT husdyrgødning

- Husdyrgødning udbringes i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen
- Markstakke overdækkes med plastik i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen

BAT omfatter endvidere sikring af tilstrækkelig opbevaringskapacitet og udbringning i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for opbevaring og udbringning af husdyrgødning.

Kommunens vurdering

Det er regionskommunens vurdering, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for, hvorledes husdyrgødnin-gen håndteres på Dalbygård.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. opbevaring af husdyrgødning

5 RESSOURCEFORBRUG

I dette afsnit beskrives og vurderes det nuværende og forventede årsforbrug samt håndteringen af ressourcerne foder, vand og energi m.m. Tiltag til fremme af ressourceudnyttelsen er desuden behandlet.

5.1 Foder og foderopbevaring

Beskrivelse

Fodertyper/-forbrug

Fedekvæget på Dalbygård fodres med kraftfoderblanding og wrap samt hø. Mineraler og tilskudsfoder opbevares i big-backs, og korn i silo samt på planlager.

Hestene fodres med korn, tilskudsfoder, wrap og hø. Hestene tilskudsfoder opbevares i tønder og silo.

Halm opbevares i foderlade, og wrap placeres uden dørs som oftest på den østlige side af ejendommen.

Både grovfoder og korn/kraftfoder håndteres med minilæsser, traktor og trillebør.

Forbruget af foder vil være proportionalt med besætningens størrelse.

BAT

Med den nye husdyrbruglov indførtes stipladsmodellen. I stipladsmodellen inddrages den nyeste faglige viden om ammoniakfordampning (emission) fra gødningsoverfladerne, da ammoniakemissionen i højere grad afhænger af produktionsarealets størrelse end af det årligt producerede antal dyr. Dermed er ammoniakemissionen fra en stald relativt konstant uanset produktivitetssving. Stipladsmodellen anvendes både i forhold til fast og flydende gødning, og også lugtemissionerne fastsættes med udgangspunkt i overfladearealerne. Der indgår tillige en model for emissioner fra gødningslagre baseret på beholderens overfladeareal.

Emissionsfaktorer, der tidligere blev beregnet med udgangspunkt i antallet af dyr og dyrenes vægt eller ydelse, bliver i stipladsmodellen i stedet for fastsat som en emission pr. m² produktionsareal pr. år for forskellige staldtyper, dyretyper og evt. miljøteknologi samt for overfladeareal og gødningstype for opbevaringsanlæg til husdyrgødning. Dermed er den fodringsmæssige styring allerede indarbejdet i husdyrbrugloven, hvorfor dette ikke vil blive gennemgået yderligere.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at foderhåndtering som beskrevet ikke vil give anledning til en væsentlig miljøpåvirkning.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. foder og foderopbevaring.

5.2 Vand

Beskrivelse

Vandforbrug

Dalbygård får vand fra Rø-Gudhjem Vandværk.

Vandforbruget på Dalbygård falder i ansøgt drift, idet malkekvægsproduktionen ophører.

Det forventes at falde fra ca. 4.400 m³ til ca. 715 m³ i ansøgt drift, hvor der i gennemsnit er brugt 1,95 m³ dagligt.

Fordeling af vandforbruget (anslået):

- Drikkevand dyr: 65 %
- Marksprøjte, vask mv.: 10%
- Privat: 25 %

Vandbesparende foranstaltninger (BAT):

Produktionens vandforbrug går primært til dyrenes drikkevand og her vil en besparelse være i modstrid med dyrevelfærden.

Vandkar og vandkopper tilses dagligt, og drikkevandsinstallationerne rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til god effektiv vandudnyttelse. Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne vandanvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. vandforbrug på ejendommen.

5.3 Energi

Beskrivelse

EI

Energiforbruget forventes vil være mindre i ansøgt drift i forhold til nudrift og 8-års drift, idet malkekvægsbesætningen er sat ud. Det vil sige, elforbruget til malkeanlægget og køletank forsvinder.

Elforbruget har ved nudrift været 56.392 kWh, og forventes i ansøgt drift at ligge på linje med forbruget i 2022/23, hvor der er anvendt ca. 16.780 kWh årligt.

Elforbruget følges løbende og opgøres minimum én gang årligt.

Ved udskiftning af eksisterende vil der opsættes lavenergitype ventilation. Tilsvarende vil belysning udskiftes med energibesparende LED.

Energibesparende foranstaltninger (BAT)

BAT er ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF) etablering af lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring og brug af varmepumpe. De valgte tiltag på ejendommen opfylder derfor BAT for elforbrug.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til effektiv energiudnyttelse.

Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af omgivelserne ved den beskrevne energianvendelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. energi.

5.4 Diverse hjælpestoffer

Beskrivelse

Handelsgødning

Dalbygård drives konventionelt, og markerne gødes med husdyr- og handelsgødning. Der gødes efter normerne. Handelsgødningen opbevares i ejendommens maskinhal.

Der opbevares olieprodukter på Dalbygård. Der er en tank (2013) på 1200 liter til dieselolie.

Forbruget af dieselolie reduceres i ansøgt drift, da markarbejdet er reduceret som følge af omlægningen fra malkekvægsbesætning til fedekvæg og heste, samt mindre jordtilliggende. Forbruget reduceres fra ca. 14.200 liter til 7.300 liter dieselolie.

En del af markarbejdet udføres af maskinstation, og belaster ikke Dalbygårds forbrug af diesel.

Planteværn

Planteværn opbevares i aflåst skab i lagerrum.

Medicin

Al opstart af behandlinger på dyrene foretages af dyrlægen, hvorfor der ikke vil stå medicin på Dalbygård fast. I enkelte tilfælde kan der blive udleveret medicin til genbehandling af kvæg og heste, og dette vil blive opbevaret i lagerrum i tilknytning til hestestalden.

Kommunens vurdering

For at beskytte jord og grundvand stiller Bornholms Regionskommune vilkår om opbevaring af olieprodukter. Ud fra den beskrevne håndtering og det beskedne forbrug af de nævnte hjælpestoffer vurderer kommunen, at der ved overholdelse af vilkåret og de generelle regler for brug og opbevaring ikke vil være væsentlig risiko for forurening forårsaget af anvendelsen.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. oplag af olieprodukter.

6 RESTSTOFFER

I dette kapitel beskrives og vurderes de forventede reststoffer fra produktionen i form af spildevand og affald.

6.1 Spildevand - herunder restvand og tagvand

Beskrivelse

Restvand

Reduceres i ansøgt drift, idet ejendommens plansiloer ikke længere er i drift, og der ikke er vaskevand fra malkeanlæg mv.

Bortledning af restvand

Der er toilet og bad i staldbygningerne – sanitært spildevand ledes til septiktank.

Tagvand afledes via tagrender til omfangsdræn.

Kommunens vurdering

Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og skal anvendes i henhold til reglerne i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne spildevandshåndtering ikke vil medføre væsentlig miljøpåvirkning.

Bornholms Regionskommune bemærker, at hvis der foretages ændringer i afløbsforholdene for tag- og overfladevand, skal der indhentes accept fra spildevandsmyndigheden.

Bornholms Regionskommune vurderer, at husdyrbruget med de beskrevne tiltag lever op til BAT i forhold til emissioner fra spildevand.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. produktion og håndtering af spildevand.

6.2 Affald

Beskrivelse

Alt affald bortskaffes efter BOFA's affaldsregulativ. Medicinrester samt olie- og kemikalieaffald bortskaffes efter anvisning på etiket/produktblad.

Ensilageplastik, sække fra såsæd, mineraler og gødning mv (ISAG-kode 19.00) opbevares i affaldscontainere, og afleveres på BOFA's containerpladser efter behov.

Jern- og metalaffald leveres til Bornholms Produkthandel i Rønne. Jern- og metalaffald vil især forekomme ved renovering og reparation af maskiner og staldinventar.

Hvis/når der i fremtiden sker bygge- eller nedrivningsaktivitet på Dalbygård, kan der komme affald i form af klinker, eternitplader, isoleringsmateriale, malede murbrokker, imprægneret træ og blød PVC (ISAG-koder 51.00, 50.00 m.fl.), som i så fald bliver sorteret og leveret på BOFA's losseplads i Rønne.

Olie og kemikalieaffald

Mængden af olie- og kemikalieaffald er begrænset og vil ikke øges i forbindelse ansøgt drift.

Olieskift foretages i udgangspunkt på autoriseret værksted. Eventuelt spildolie opbevares i maskinhallen i lukket beholder og på fast bund, og afhentes af Marius Pedersen A/S.

Sprøjtning med planteværn i markdriften foretages af maskinstation. Dalbygård har kun en rygsprøjte, som bruges på udenomsarealerne, og har derfor kun en meget begrænset mængde planteværn opbevaret. Planteværn opbevares i lagerrum, hvor der er frostfrit. Tom emballage, og evt. rester, afleveres på BOFAs genbrugsstationer, og efter Bornholms Regionskommunes affaldsregulativ.

Sprayflasker

Der opsamles kun en ganske lille mængde, måske 1 kg årligt. Det er tomme sprayflasker fra fluespray, oliespray mv. De afleveres på BOFAs genbrugsstationer, og efter Bornholms Regionskommunes affaldsregulativ.

Medicin

Mængderne af medicinaffald er små. Medicin og medicinrester opbevares i lagerrum. Medicinaffaldet sorteres i henholdsvis glas, plastik og tuber. Affaldet tages retur af dyrlæge eller afleveres på apotek.

Indtil aflevering opbevares kanyler i lukket beholder. Brugte sprøjter og tom emballage opbevares og afleveres som ikke-farligt affald, eller som etiketten/dyrlæge foreskriver.

Animalsk affald

Døde dyr (EAK kode 02 01 02) placeres på tidligere ensilageplads vest for ejendommen. De døde dyr anbringes på ventileret underlag med tildækning over. Døde dyr afhentes til destruktion af DAKA SecAnim Denmark A/S, Buldregårdsvej 2, 3700 Rønne med daglig afhentning på hverdage. I alt ca. 2-3 kreaturer årligt og 2-3 kalve årligt.

Det forudsættes, at alle typer affald på ejendommen håndteres efter de til enhver tid gældende regler samt, at bortskaffelsen sker i overensstemmelse med det kommunale affaldsregulativ for erhvervsaffald. I regulativet står bestemmelser om opbevaring og bortskaffelse af diverse typer af affald, herunder olieaffald, medicinrester og kanyler.

Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr skal følge reglerne i bekendtgørelsen om opbevaring af døde produktionsdyr.

Kommunens vurdering

Det forudsættes, at alle typer affald på ejendommen håndteres efter de til enhver tid gældende regler samt, at bortskaffelsen sker i overensstemmelse med det kommunale affaldsregulativ for erhvervsaffald. I regulativet står bestemmelser om opbevaring og bortskaffelse af diverse typer af affald, herunder olieaffald, medicinrester og kanyler.

Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr skal følge reglerne i bekendtgørelsen om opbevaring af døde produktionsdyr.

Dokumentation for bortskaffelse af affald kan foreligge i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand.

Bornholms Regionskommune vurderer, at overholdes vilkårene vedr. affald, vil affaldshåndteringen på Dalbygård ikke medføre gener for omkringboende. Den beskrevne affaldsopbevaring, -håndtering og -bortskaffelse vurderes ikke at have væsentlig virkning på omgivelserne.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at bygningernes omgivelser skal holdes fri for affald og om bortskaffelse og dokumentation for aflevering.

7 GENER FRA HUSDYRBRUGET

I dette afsnit beskrives og vurderes de mulige gener for husdyrbrugets omgivelser ved forekomst af lugt, støj, støv, lys, skadedyr og transportere forårsaget af virksomhedens aktiviteter.

7.1 Lugt

Beskrivelse

Lugtemission stammer fra staldene samt fra husdyrgødningssystemerne inklusiv opbevaringsanlægget. Desuden forekommer lugtemission ved udbringning af husdyrgødningen. Der kan skelnes mellem vedvarende og periodiske lugtkilder. De vedvarende lugtkilder stammer fra dyrene i staldene samt fra anlæg til håndtering og opbevaring af møg. De periodiske stammer primært fra udspreddning af husdyrgødning.

Vedvarende lugtkilder

For de vedvarende lugtkilder beregnes en lugtgeneafstand. Uden for denne lugtgeneafstand må lugtgenerne fra husdyrholdet anses som værende ubetydelige. Lugtgeneafstandene er beregnet ved hjælp af både den nye lugtvejledning (ny lugtvejledning for husdyrbrug) og FMK-modellen (Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde, FMK, 2. udgave maj, 2002), og beregningen baseres på følgende elementer:

- Emissionsfaktorer for forskellige dyregrupper
- En spredningsmodel
- Genekriterier svarende til forskellige områders lugtfølsomhed
- Regler for hvordan øvrige forhold kan påvirke geneafstanden.

I beregningerne af lugtgeneafstanden er der taget udgangspunkt i, at alle dyr er på stald. Det elektroniske ansøgningsystem (www.husdyrgodkendelse.dk) foretager lugtemissions- og lugtgeneberegninger både efter den nye lugtvejledning og FMK-modellen. Det resultat, systemet viser ved endt beregning, er resultatet efter den beregningsmodel, der giver den længste geneafstand til omboende, så genekriterierne overholdes uanset modelvalg.

I ansøgningskemaet er der foretaget beregninger, der viser, at de krævede lugtgeneafstande mellem Dalbygård og omkringboende er overholdt – se nedenstående tabel.

Table 7 Resultat af lugtberegning for ansøgt drift fra husdyrgodkendelse.dk (skema nr. 246876)

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Røbrovej 10	0	FMK	39,8*	39,8*	1037,4	Ja
 Røstadvej 1	0	FMK	39,8*	39,8*	743,8	Ja
 Røstadvej 3	0	FMK	39,8*	39,8*	284,8	Ja
 Rø	0	FMK	70,8	70,8	1540,8	Ja
 Byzone med Rø Kunstmuseum	0	FMK	126	126	2102,8	Ja
 Gudhjem	0	FMK	126	126	2783	Ja
 Sommerhusområde ved Melsted	0	FMK	126	126	3568,4	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning
* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Enkeltbeboelser er ejendomme uden landbrugspligt og som ikke ejes af ansøger. Der er beregnet til nærmeste enkeltbeboelser til staldanlægget.

Til nærmeste enkeltbeboelse skal der være min. 39,8 m. Nærmeste enkeltbeboelse er Røstadvej 3 placeret ca. 285 m fra lugtcentrum. Lugtgenekravet er dermed opfyldt til beboelsen.

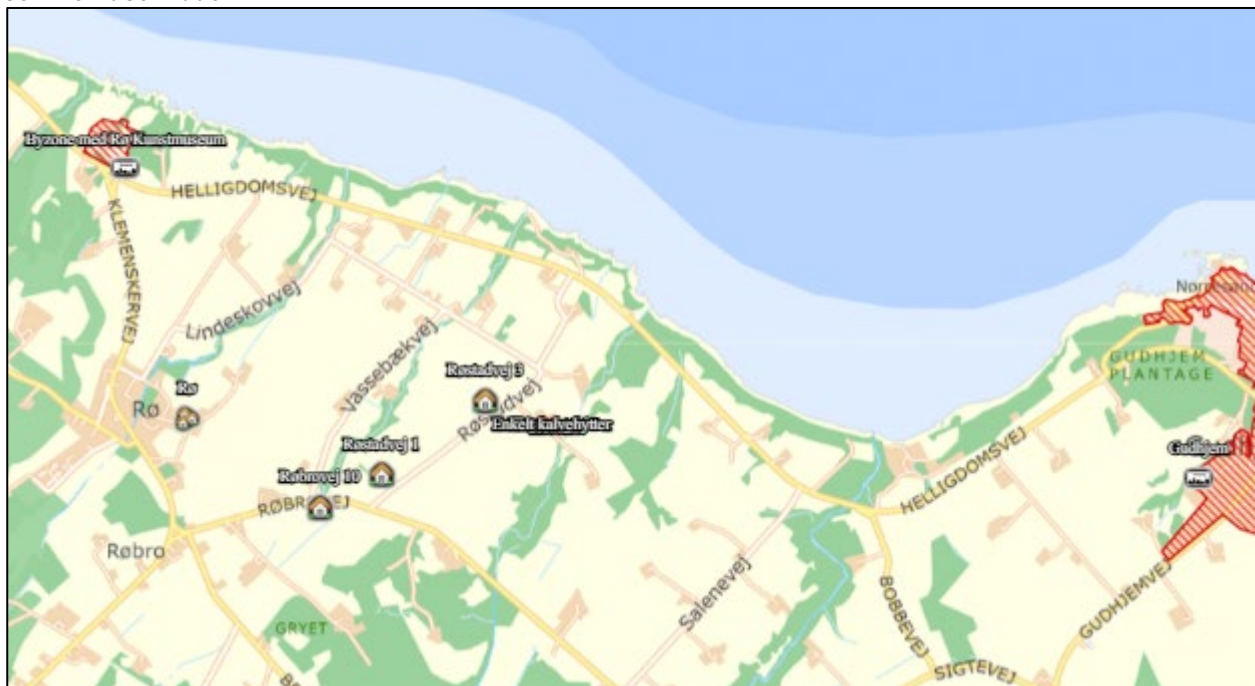
Der er ikke placeret andre husdyrbrug indenfor 100 m fra enkeltbeboelsen og der skal derfor ikke indregnes en kumulativ effekt.

Til nærmeste samlede bebyggelse eller lokalplan i landzone skal der være minimum 70,8 m. Nærmeste samlede bebyggelse/lokalplan er lokalplan Rø ca. 1.541 m fra lugtcentrum. Lugtgenekravet til samlet bebyggelse/lokalplan er dermed opfyldt.

Nærmeste byzone eller fremtidige byzone er ved Rø Kunstmuseum og Gudhjem. Afstanden fra lugtcentrum til byzonegrænsen skal være minimum ca. 126,0 m. Den beregnede afstand fra lugtcentrum til grænsen af byzonen ved Rø Kunstmuseum er ca. 2.103 m og ved Gudhjem ca. 2.883 m. Nærmeste sommerhusområde er ved Melsted med en beregnet afstand på ca. 3.568 m. Lugtgenekravet til byzone og sommerhusområde er dermed overholdt.

Beliggenheden af de omtalte boliger og områder kan ses i Figur 8.

Figur 8. Beliggenhed af Dalbygård i forhold til de nærmeste enkeltboliger, samlet bebyggelse, og byzone samt sommerhusområde.

Periodiske lugtkilder

Der kan forekomme lugtgener fra udbringning af dybstrøelse fra produktionen. Dybstrøelse udbringes forud for planternes vækstsæson. Udbringningen forventes at tage 3-7 dage fordelt over året.

Kommunens vurderinger

Geneafstanden måles fra et vægtet lugtcentrum på husdyrbruget (typisk centrum af staldanlægget) og til nærmeste punkt hos naboen eller på zonegrænsen.

Som det fremgår af tabel 7 overholder den ansøgte produktion lovens minimumskrav til lugtgeneafstande i forhold til de angivne områdetyper. Kommunen vurderer på baggrund af ovenstående, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Kommunen vurderer dog, at hvis der skulle opstå væsentlige lugtgener hos naboer, som ikke kunne forudses på baggrund af lugtgenekriterierne, skal der være mulighed for at løse problemet, og der er stillet vilkår herom.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om at holde god staldhygiejne i tilfælde af væsentlige lugtgener.

7.2 Støj og rystelser

Beskrivelse

Der er naturlig ventilation i staldene, og derfor ikke støj fra mekanisk ventilation.

Kornvalsen i ungdyrstalden er i drift max. 1,5 timer 2-3 gange om ugen.

Kvæget fodres to gange dagligt med minilæsser – udfordringen tager gennemsnitligt 1,5 time pr. gang.

Der er ikke korntørreanlæg på Dalbygård.

Transport med køretøjer til og fra ejendommen vil kunne give anledning til kortvarige støjgener. Dette vil være den primære støjkilde for naboer. Støj fra transport forekommer kun få gange dagligt og i korte perioder hovedsageligt inden for normal arbejdstid. Omlægning af produktionen betyder, at der i ansøgt drift vil ske en reduktion i antallet af transporter, idet der ikke skal afhentes mælk dagligt på ejendommen.

Se yderligere beskrivelse af transport til og fra ejendommen i afsnit om transport.

Tiltag mod støjkluder

Transporter til og fra Dalbygård vil for en stor dels vedkommende foregå inden for normal arbejdstid, og forventes ikke at være til gene for gårdens beboere, naboer eller forbipasserende.

I travle så- og høstperioder vil der foregå kørsel i store dele af døgnet, hvilket sker for at få udført så meget af markarbejdet som muligt, mens vejret er optimalt. Det betyder længere, men færre dage med støj fra markarbejdet.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune forudsætter, at anlægget på Dalbygård overholder Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Støjvilkårene omfatter al støj fra landbrugsdrift på ejendommens bygningsparcel, men ikke støj fra f.eks. markdriften.

Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende og forbipasserende. Der vil dog kunne forekomme støj fra transport. Trafikken til og fra Dalbygård går via Røstadvej, og forekommer primært inden for normal arbejdstid.

Der er ikke foretaget støjberegninger, idet de nærmeste nabobeboelser ligger så langt fra ejendommen, at der ikke vurderes at kunne opstå væsentlige støjgener, når de stillede vilkår overholdes.

Produktionen forventes ikke at give anledning til rystelser, som kan være til gene for omgivelserne.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støjgrænser og eventuel måling af støjniveauet. Der er ikke stillet vilkår vedr. rystelser.

7.3 Støv

Beskrivelse

Støv forekommer især ved håndtering af halm, og ved kørsel med maskiner på privatvej, interne veje, og i mark, hvis vejret er meget tørt.

Støvgener i stalden forebygges ved at strø med halm, som er bjerget i godt vejr, således at der ikke forekommer skimmelsvampe. God luftcirkulation modvirker støvgener for ejer og ansatte, og hvis der er behov, bruges støvmaske.

Støv ifm. markarbejde generer ikke traktorfører, som er beskyttet af tæt "hus" på traktorer.

Det vurderes ikke, at naboer og forbipasserende bliver generet af støv i væsentlig grad.

Der sker ingen ændring i forhold til nuværende drift.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlig støvudvikling i forbindelse med produktionen. Egentlig risiko for støvgener i forbindelse med produktionen vurderes kun at forekomme ved

kørsel omkring ejendommens bygninger i tørre perioder, og det vurderes således generelt, at støv kun vil give anledning til meget lokal støvudvikling.

Der stilles dog et vilkår om støvgener, så alle aktiviteter på ejendommen herunder transport kan planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. støvgener.

7.4 Lys

Beskrivelse

Lys i staldene vil være tændt indenfor normal arbejdstid samt i det nødvendige tidsrum for at sikre den lovpågtige lysmængde til dyrene i minimum 8 timer pr. dag.

Der er udendørsbelysning ved portåbninger og døre på såvel staldbygninger som maskinhal.

Dalbygård ligger med ca. 230 m's afstand til nærmeste nabobeboelse. Belysningen på ejendommen vil derfor ikke give anledning til gene for naboerne.

Dalbygård ligger i en dalsækning i landskabet, og lys fra stalde og udendørs belysning forventes ikke at være til gene for naboer eller forbipasserende på Røstadvej. Der vil ikke være fuld belysning i staldene på Dalbygård om natten, der vil dog være vågelys kvæget, og lyset vil blive tændt om natten, hvis f.eks. et sygt dyr skal tilses.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at den beskrevne anvendelse af lys i og omkring staldene ikke vil medføre gener for omkringboende eller forbipasserende pga. afstanden. For at sikre, at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende lysgener.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. lys.

7.5 Fluer og skadedyr

På en kvægejendom kan mus og rotter i vinterhalvåret, og fluer i sommerhalvåret give problemer.

Vegetation langs fodmurene på driftsbygningerne fjernes. Huller og rørgennemføringer repareres med net og beton. Døre og porte holdes lukkede. De generelle retningslinjer for bekæmpelse af skadedyr i henhold til statens skadedyrsbekæmpelse følges.

Der foretages faste rutiner vedrørende fluebekæmpelse – der er opsat flere "fluegriller" i staldene. Ved behov kan der anvendes kemisk fluebekæmpelse.

I relation til rottebekæmpelse anvendes den kommunale rottebekæmpelse.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for, hvorledes forekomst af fluer og rotter m.m. vil blive forebygget og eventuelt bekæmpet, således at gener heraf undgås. Endvidere er det kommunens vurdering, at følges vilkårene i denne tilladelse, burde der ikke opstå væsentlige fluegener eller problemer med rotter. For at sikre at eventuelle gener for omkringboende begrænses, stilles der dog vilkår vedrørende skadedyrsbekæmpelse.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. fluebekæmpelse og rottesikring.

7.6 Transport

Beskrivelse

Intern transport

I ansøgt drift vil der være intern transport på Dalbygård i forbindelse med indkøring af wrap til dyrene.

Desuden vil der være intern transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning til de omkringliggende marker.

Ekstern transport

Den eksterne transport består af levering af foder og diesel til ejendommen., samt afhentning af dyr til slagteri og destruktion. Den beskrevne transport vil primært foregå inden for normal arbejdstid, men i høstperioder kan der evt. forekomme hjemkørsel af korn, og halm om aftenen/natten.

Transport til og fra Dalbygård foregår via Røstadvvej, og antallet af forventede transporter ved ansøgt drift er angivet i tabellen herunder.

Tabel 9 Opgørelse af forventede antal årlige transporter til og fra Dalbygård.

Type transport	Transport ansøgt drift antal læs/år
Udbringning af dybstrøelse	Ca. 20
Levering/hjemkørsel af mineraler, småkalveblanding	6
Hjemkørsel af wrapballer	10
Hjemkørsel af halm	10
Levering af kalve	5
Dyr til slagt	4
Dyr til DAKA	5
Levering af dieselolie	6
Total	Ca. 66

Transporterne til og fra Dalbygård vil blive reduceret væsentligt i ansøgt drift pga. der ikke længere skal afhentes mælk dagligt fra Dalbygård, idet malkekvægsbesætningen er ophørt.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ind- og udkørsel til husdyrbruget til og fra Dalbygård, som sker ad fælles privatvej og primært inden for normal arbejdstid, kan ske uden at give anledning til gener for omkringboende. Selve belastningen af det lokale vejnet reguleres af den relevante vejlovgivning, mens færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. Der er ikke stillet vilkår i forhold til transport.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. transport.

8 AMMONIAKTAB OG NATURPÅVIRKNING

I dette afsnit beskrives ammoniakemissionen fra husdyrbruget og opfyldelsen af BAT-krav, og det vurderes, i hvor høj grad ammoniakemissionen påvirker beskyttet natur og sårbare arter.

8.1 Ammoniakemission og BAT-krav

Beskrivelse

I ansøgningskemaet er der foretaget beregninger af ammoniakemissionen fra staldanlæg og lagre i nudrift/8-årsdrift og ansøgt drift. For hvert staldafsnit er ammoniakemissionen beregnet ved at gange størrelsen af produktionsarealet med emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystem. Tilsvarende beregnes emissionen fra gylleopbevaring ved at gange det ansøgte overfladeareal for gyllebeholdere med en emissionsfaktor for typen af gødning.

I de stalde, hvor der er ansøgt om flexproduktion af kvæg, beregnes ammoniakemissionen med en emissionsfaktor for den dyretype og det staldsystem med højest ammoniakudledning.

Tabel 10. Opgørelse af ammoniakemissionen fra stalde og lagre på Dalbygård

Ammoniakemission fra husdyranlægget (kg NH ₃ -N/år)				
Drift	Staldafsnit	Lagre	I alt	Meremission efter udvidelse
Ansøgt drift	821,5	86,4	907,9	-535,4 (nudrift) -535,4 (8-års drift)
Lovlig nudrift	1.266,7	176,7	1.443,4	-
8-års drift	1.266,7	176,7	1.443,4	-

BAT-krav

Husdyrbrug med en emission på over 750 kg NH₃-N pr. år skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Den maksimale emission ved anvendelse af BAT beregnes for hvert staldafsnit for sig ud fra de enkelte produktionsarealers størrelse i m² og emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystemtype. Der sondres mellem nye (og renoverede) stalde, hvor kravet beregnes ud fra ét sæt emissionsfaktorer, og eksisterende stalde, hvor kravet beregnes ud fra et andet sæt faktorer eller ud fra vilkår i tidligere godkendelser om eksisterende teknologi.

Der er ikke tidligere fastsat krav til BAT for produktionen på Dalbygård. Staldanlægget ændres i forhold til dyregruppe og gulvtypen ændres i den tidligere kostald. Emissionsfaktorer beregnes derfor ud fra nyt inkl. renoveret staldafsnit i kostald/hestestald, mens emissionsfaktorer for ungdyrstalden beregnes ud fra eksisterende staldafsnit. For møddingspladsen beregnes BAT ud fra eksisterende opbevaringsanlæg.

Ved flexproduktion fastlægges BAT-kravet ud fra den dyretype og det staldsystem med højest ammoniakudledning.

Der er ikke et selvstændigt BAT-krav for gødningsopbevaringsanlæg. I beregningen af BAT-kravet for husdyrbruget indgår opbevaringsanlæg således med en emission svarende til den beregnede reelle emission.

Samlet BAT-krav inkl. krav til gødningslagre er opgjort i tabel 11.

Tabel 11. BAT-krav for ansøgt drift

Staldafsnit	Dyretype Staldsystem/gødningstype	Forudsætning	Produktionsareal (m ²)	BAT- krav/m ² (kg NH ₃ - N)	BAT-krav (kg NH ₃ -N) *
Kostald "Hestestald"	Heste, får og geder: Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	466	0,84	391
Ungdyrstald	Alle kvæg (flexgruppe) Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit	512	0,84	430
I alt			978		822
Møddings- plads	Fast mæg/dybstrøelse	Eksisterende	240		86
I alt			240		86
SUM i alt					908

**) Der er rundet op til nærmeste hele tal.*

BAT-krav beregnet til 908 kg NH₃-N pr. år, mens den beregnede faktiske emission på 908 kg NH₃-N pr. år.

Der er i beregningen antaget, at dyrene er på stald hele året. Reelt vil en del af dyrene være på græs fra foråret, henover sommeren og til cirka oktober måned.

BAT-kravet opfyldes, idet ejendommens gyllebeholder tages ud af drift i ansøgt drift.

Kvægstalden er indrettet med dybstrøelse, hvilket tilgodeser dyrenes velfærd, når de er unge, drægtige, eller skal aflastes af andre grunde.

Kommunens vurdering

Idet der er tale om et husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år, skal emissionen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

BAT-krav for de eksisterende stalde er fastsat i tidligere godkendelser.

Den ansøgte produktion medfører en uændret emission i forhold til det beregnede BAT-krav. Det ansøgte husdyrbrug overholder således det vejledende BAT-niveau.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår vedr. ammoniak omkring, at ejendommens gylletank skal være taget ud af drift.

8.2 Ammoniakdeposition til naturområder

Beskrivelse

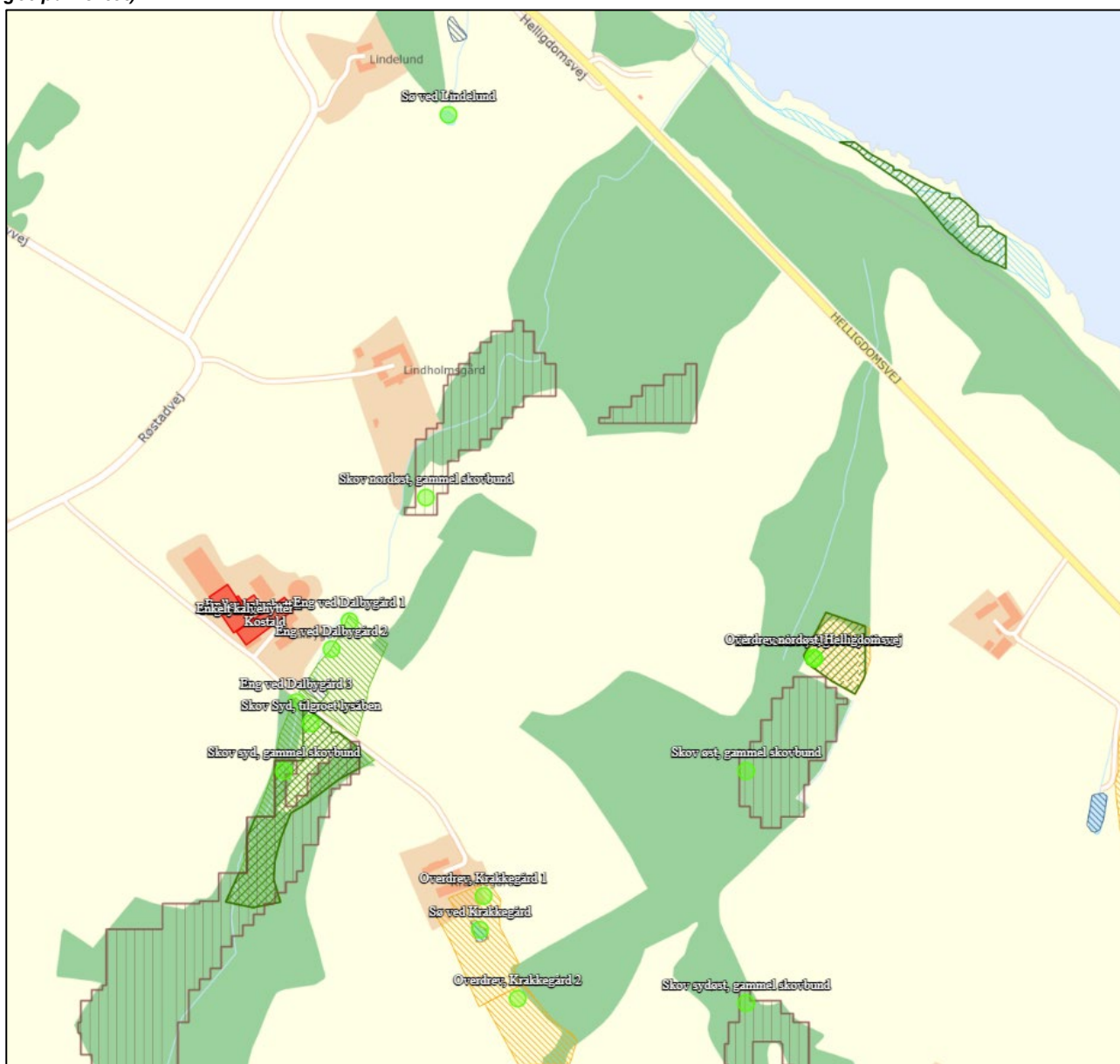
Ammoniakemission fra produktionen på Dalbygård bevirker, at omkringliggende arealer påvirkes med nedfald af ammoniak. Den samlede ammoniakemission fra det samlede anlæg vil blive reduceret i ansøgt drift i forhold til nudrift og 8 års-drift.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregning af denne ammoniakdeposition til beskyttede naturområder og potentielt ammoniakfølsomme skove samt beskyttede søer i området. Beliggenheden af beregningspunkterne tættest på anlægget fremgår af kortet i figur 5.

Resultatet af beregningen af ammoniakdeposition i de angivne punkter i ansøgt drift kan ses i tabellen.

Tabellen viser de beregnede værdier for den totale ammoniakdeposition fra husdyrbrugets stalde og lagre, og for merdepositionen, der er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte produktion forårsager i forhold til henholdsvis nudrift og driften 8 år før ansøgningstidspunktet (8-års-driften).

Figur 8. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Dalbygård (Kategori 1 habitatnatur er ikke medtaget på kortet).

Resultatet af beregningen af ammoniakdeposition i de angivne punkter i ansøgt drift kan ses i tabel 12.

Tabellen viser de beregnede værdier for den totale ammoniakdeposition fra husdyrbrugets stalde og lagre, og for merdepositionen, der er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte produktion forårsager i forhold til henholdsvis nudrift og driften 8 år før ansøgningstidspunktet (8-års-driften).

Tabel 12. Beregningspunkter for ammoniak i området omkring Dalbygård.

Naturtyper	Målepunkt	Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition Nudrift (kg NH ₃ -N/år)	Merdeposition 8-års drift (kg NH ₃ -N/år)
Kategori 1-natur "Døndalen" – Egeblandskov	Natura 2000-område N210 Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne	0,0	0,0	0,0
Kategori 1-natur "Døndalen"	Natura 2000-område N210 Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne	0,0	0,0	0,0
Kategori 1-natur "Spællinge Ådal"	Natura 2000-område N210 Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne	0,0	0,0	0,0
Kategori 2-natur	Overdrev vest, Rø	0,0	0,0	0,0
	Overdrev syd, Brommevej	0,0	0,0	0,0
Kategori 3-natur	Skov sydøst, gammel skovbund	0,2	-0,1	-0,1
	Skov øst, gammel skovbund	0,2	-0,1	-0,1
	Skov nordøst, gammel skovbund	1,6	-1,1	-1,1
	Skov syd, gammel skovbund	1,2	-0,7	-0,7
	Overdrev nordøst, Helligdomsvej	0,2	-0,1	-0,1
	Skov, nordøst, tilgroet lysåben	0,3	-0,2	-0,2
	Skov syd, tilgroet lysåben	2,0	-1,3	-1,3
	Overdrev, Krakkegård 2	0,1	-0,1	-0,1
	Overdrev, Krakkegård 1	0,2	-0,1	-0,1
Anden natur	Sø ved Lindelund	0,1	-0,1	-0,1
	Sø ved Tyskegård	0,0	0,0	0,0
	Sø ved Krakkegård	0,1	-0,1	-0,1
	Eng ved Dalbygård 3	1,7	-1,1	-1,1
	Eng ved Dalbygård 2	3,5	-2,6	-2,6
	Eng ved Dalbygård 1	5,1	-3,7	-3,7

Kommunens vurdering

De ammoniakfølsomme naturområder opdeles i kategori 1-natur, kategori 2-natur og kategori 3-natur. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-natur og kategori 2-natur omfatter en forbudszone på 10 m, hvor der ikke må etableres, udvides eller foretages ændringer af stalde eller gødningsopbevaringsanlæg, samt krav til den tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan efter en konkret vurdering være et krav

om en maksimal merdeposition. Kravene er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og er gengivet i boksen nedenfor.

Totaldepositionen er den ammoniakdeposition, som stammer fra husdyrbrugets stalde og lagre - både fra den eksisterende og den ansøgte drift. Merdepositionen er den ekstra ammoniakdeposition, som den ansøgte drift forårsager. Merdepositionen skal beregnes ud fra alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget siden 2007 (8-års driften).

Kategorisering og beskyttelsesniveau for naturtyper

Kategori 1-natur

Ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områder, hvor et enkelt husdyrbrug maksimalt må totalbelaste med 0,2-0,7 kg N/ha/år afhængigt af beliggenheden af andre husdyrbrug i nærheden*.

Kategori 2-natur

Nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder: højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha. Et husdyrbrug må totalbelaste med maksimalt 1,0 kg N/ha/år.

Kategori 3-natur

Anden ammoniakfølsom natur (moser samt mindre heder og overdrev) og ammoniakfølsomme skove. Ved disse naturtyper kan kommunen ud fra en konkret vurdering stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

**0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug; 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug og 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug.*

Kategori 1-natur

Der er ca. 1,95 km fra Dalbygårds staldanlæg til nærmeste kategori 1 habitatnatur i Natura-2000 område N210 "Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne" nord-nordvest for Dalbygård.

Depositionen fra Dalbygård til området er beregnet til 0,0 kg N/ha/år i totaldeposition. Det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak er derfor overholdt.

Kategori 2-natur

Kravet til maksimal totaldeposition til kategori 2-natur er 1 kg N/ha/år. Nærmeste kategori 2-naturareal er et overdrev ved Brommevej, ca. 1,3 km syd for Dalbygårds bygninger, hvortil der beregnes en totaldeposition fra Dalbygård på 0,0 kg N/ha/år. Idet produktionen på Dalbygård således påvirker kategori 2-naturarealer med en totaldeposition under 1 kg N/ha/år, er det fastsatte krav til maksimal deposition af ammoniak til kategori 2-natur derfor overholdt.

Kategori 3-natur

For kategori 3-naturtyper skal kommunen foretage en konkret vurdering og kan på den baggrund i særlige tilfælde fastsætte vilkår med henblik på opfyldelse af krav om maksimal merdeposition af ammoniak. Ved særlige tilfælde forstås en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Nærmeste kategori 3-overdrev, som ikke er kategori 2-natur, er 3 overdrev ved Helligdomsvej, og Krakkegård, som er beliggende ca. 485 m øst og 300 m og 387 m sydøst for bygningerne. Disse påvirkes alle af en merdeposition på -0,1 kg N pr ha pr år.

Nærmeste kategori 3-skov ligger syd for Dalbygård, ca. 90 m fra bygningerne. Den beregnede merdeposition til nærmeste punkt på denne skov er -1,3 kg N/ha/år.

Merdepositioner på mindre end 1 kg N/ha/år vurderes ikke at medføre en væsentlig påvirkning af naturområdet, mens kommunen ved merdepositioner på over 1 kg N/ha/år skal foretage en konkret vurdering.

Ingen kategori 3-naturområder påvirkes med en merdeposition på mere end 1 kg N/ha/år fra produktionen på Dalbygård, og der skal derfor ikke foretages yderligere vurdering eller stilles vilkår.

Anden natur

Der er beregnet ammoniakdeposition til en række søer beliggende i området omkring Dalbygård. Det er beregnet, at søerne påvirkes med merdepositioner fra produktionen på Dalbygård på mellem 0,0 og -0,1 kg N/ha/år set i forhold til 8-årsdrift/nudrift.

Der er endvidere beregnet ammoniakdeposition til 3 beskyttede enge beliggende i nærheden af Dalbygård. Det er beregnet, at engene påvirkes med merdepositioner fra produktionen på Dalbygård på mellem -1,1 og -3,7 kg N/ha/år set i forhold til 8-årsdrift/nudrift.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniak omfatter ikke bl.a. søer og enge, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Men i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 kan kommunen ikke godkende en påvirkning, som vil medføre ændringer i tilstanden af naturtyperne.

Merbidrag på op til 1 kg N/ha/år vurderes generelt ikke at kunne medføre en væsentlig påvirkning af lokaliteten. Der vurderes således ikke at ske nogen væsentlig påvirkning af engene og søerne omkring Dalbygård, og der skal derfor ikke foretages yderligere vurdering eller stilles vilkår.

Påvirkning af Natura 2000-områder

Dalbygård er beliggende 1,95 km fra nærmeste Natura-2000 område N210 "Spællinge Ådal, Døndal og Helligdomsklipperne". Som det ses af tabel 12 er ammoniakpåvirkningen på Natura 2000-området beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Der vurderes ikke at være andre forhold ved den ansøgte produktion, som kan påvirke Natura 2000-området. Ansøger vurderer derfor samlet, at den ansøgte produktion ikke vil påvirke naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (bilag IV-arter)

EU-landene har vedtaget fælles regler om at beskytte naturen. Habitatdirektivet forpligter medlemslandene til at træffe de nødvendige foranstaltninger til at indføre en streng beskyttelsesordning i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter, som står på bilag IV. Beskyttelsen af arterne handler blandt andet om at sikre arterne mod at blive efterstræbt (jagt, indsamling, ødelæggelse af æg og yngel). Men medlemslandene skal også sikre, at arternes yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Viden om arternes forekomst og udbredelse opdateres løbende, bl.a. gennem det nationale program for overvågning af vandmiljø og natur (NOVANA).

Det fremgår af habitatbekendtgørelsens § 10, at der ikke kan gives tilladelse, dispensation, godkendelse m.v., hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, i alle livsstadier.

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold, at "Kommunen skal derfor altid foretage en vurdering af, om der inden for 300 m fra punktkilden (inden for denne afstand kan en påvirkning henføres til punktkilden) ligger områder, som kan rumme bilag IV-arter (typisk vandhuller, moser eller solåbne græsarealer), og om der er registreret en forekomst af arten."

Inden for 300 m fra produktionsanlægget på Dalbygård ligger der ingen søer. Der ligger et vandløb og to beskyttede enge inden for 300 m af Dalbygård. Herudover ligger der inden for 300 m nogle mindre skovarealer.

Bornholms Regionskommune har gennemgået registrerede data i de tilgængelige databaser Naturdata (Danmarks Miljøportal), Naturbasen samt Arter.dk. Der er ikke registreret bilag IV-arter inden for 300 m af Dalbygård.

Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret bilag IV-arter er i en sø ca. 700 m sydvest for Dalbygård. Til denne er der beregnet en merdeposition på mindre end 1 kg N/ha/år, og det er på baggrund heraf Bornholms Regionkommunes vurdering, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af naturtypen og dermed heller ikke af naturtypens eventuelle potentiale som levested for Bilag IV-arter.

Skove kan udgøre levesteder for flagermus, som kan have yngle- og rasteområder i træer med hulheder og sprækker. Idet det ansøgte ikke medfører, at der skal ske skovning af nogen træer eller indeholder andre tiltag, som kunne påvirke flagermus, vurderer Bornholms Regionskommune, at det ansøgte ikke har nogen væsentlig påvirkning på eventuelt forekommende flagermus i området.

På ovenstående baggrund vurderer Bornholms Regionskommune samlet set, at den ansøgte produktionsændring ikke medfører en væsentlig påvirkning af bilag IV-arter eller fører til ødelæggelse eller beskadigelse af yngle- og rasteområder for Bilag IV-arter.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår vedr. ammoniakdeposition til naturarealer.

9 MULIGE DRIFTSFORSTYRRELSER OG UHELD

I dette afsnit beskrives mulige uheld, der kan føre til væsentlig forøget forurening af luft, jord, overflade- og grundvand samt skade på mennesker, dyr og planter i forhold til normal drift. Desuden beskrives foranstaltninger til begrænsning af risici.

Beskrivelse

De mulige risici centrerer sig om forurening af grund- eller overfladevand med gødning, veterinærmedicin, olie.

Mulige uheld med pesticider: Der er risiko for, at pesticider utilsigtet kan komme i overfladevand eller grundvand ved spild, lækage på sprøjte eller emballage, eller ved uheld ved transport.

Mulige uheld med dieselolie: Lækage på tank og/eller punktforurening hvor påfyldning finder sted.

Mulige uheld med rengøringsmidler: Der er risiko for punktforurening ved spild.

Mulige uheld med veterinær medicin: Der er risiko for punktforurening, hvis veterinærmedicin håndteres lemfældigt.

Minimering af risiko for uheld

Dieselolie: Olietanke står på fast og uigennemtrængeligt gulv uden afløb.

Rengøringsmidler: Der anvendes kun godkendte midler.

Rengøringsmidler og desinfektionsmidler håndteres korrekt og oplagres på fast bund.

Pesticider: Opbevares i kemiskab med fast og uigennemtrængeligt bund, og i rum uden afløb.

Veterinærmedicin: Uheld med udslip af medicin forebygges ved altid at opbevare veterinærmedicin på korrekt; også medicin, som er i brug. Desuden følges dyrlægens instruktioner, og brugsanvisningen på pakningen. Evt. medicinrester leveres retur til dyrlæge eller apotek.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Olie: Ved oliespild fra dieseltank eller maskiner opsuges spild med f.eks. savsmuld eller kattegrus. Tanke står på fast bund, hvor evt. olielækage er synlig. Ved spild fra olietank spredes ligeledes sugende materiale, som opsamles og afleveres på modtagestation.

Rengørings og desinfektionsmidler: Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus.

Medicin: Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus.

Pesticider: Hvis der forekommer utilsigtet spild, opsamles det f.eks. med savsmuld eller kattegrus, som opsamles og afleveres på modtagestation.

Generelt gælder, at ved akut forurening af olie, gylle eller spildevand, tilkaldes alarmcentralen på 112. Alarmcentralen tilkalder en miljømedarbejder fra Bornholms Regionskommune.

I stalden og på marken medbringes en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Strømafbrydelse, generelt

Lovgivning forlanger, at man kan redegøre for, hvordan dyrene beskyttes ved strømafbrydelse.

Alarmanlæg og nødopluk er lovpligtig i stalde med mekanisk ventilation. Det er desuden vigtigt, at dyrene fortsat har adgang til foder og vand.

Strømafbrydelse Dalbygård

For Dalbygård gælder:

Ventilation: Stalden er naturligt ventileret.

Vand: Pumpning af vand er uafhængig af strøm (offentlig). Vand kan gives manuelt.

Foder: Udfodring kan ske manuelt og er ikke afhængig af strøm.

Nødstrømsgenerator: Dalbygård har nødstrømsgenerator, som kan opstartes i forbindelse med en længerevarende strømafbrydelse.

Opbevaring af fast husdyrgødning

Området er allerede indarbejdet i husdyrbrugloven og indgår i beregninger vedrørende husdyrbrugets ammoniakemission og lugtemission i afsnittene "Gener fra husdyrbruget" og "Ammoniak og Naturpåvirkning", hvorfor dette ikke vil blive gennemgået yderligere i dette afsnit.

Opbevaring af gylle

Området er allerede indarbejdet i husdyrbrugloven og indgår i beregninger vedrørende husdyrbrugets ammoniakemission og lugtemission i afsnittene "Gener fra husdyrbruget" og "Ammoniak og Naturpåvirkning", hvorfor dette ikke vil blive gennemgået yderligere i dette afsnit.

Håndtering af husdyrgødning

Husdyrgødningen på Dalbygård opbevares på møddingsplads eller dybstrøelsen kan lagres i overdækket markstak, eller køres direkte ud. Placering af markstakke med dybstrøelse flyttes i så fald hvert år, således der mindst går 5 år imellem samme placering.

Udbringning af husdyrgødning

Ansøger vil praktisere følgende på bedriften:

- Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler, og foregår i videst muligt omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer

- Udkørsel af husdyrgødning sker – så vidt muligt - på dage med lav fordampning/regn.
- Nedpløjning/harvning af dybstrøelse umiddelbart efter udspredding

Ud fra ovennævnte procedurer og tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere ammoniakemissionen og risikoen for forurening af jord og grundvand, vurderer Bornholms Regionskommune at BAT er overholdt i forhold til udbringning af husdyrgødning.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at der på tilfredsstillende vis er redegjort for mulige driftsforstyrrelser og uheld og foranstaltninger til begrænsning af risici.

Det vurderes i henhold til klagenævnspraksis, at husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for håndtering af bl.a. flydende husdyrgødning anses for tilstrækkelige til at imødegå forurening ved et eventuelt udslip, og derfor er der ikke stillet yderligere vilkår til at forebygge uheld m.v.

Bornholms Regionskommune vurderer, at der skal foreligge en beredskabsplan, som indeholder følgende:

- En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder/spildevandskilder
- Handlingsplaner for hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres.
- Oplysninger om hvor udstyr til håndtering af forureningsulykker er placeret.

Vilkår

Der er stillet vilkår om udarbejdelse af en beredskabsplan, som indeholder handleplaner for blandt andet, hvordan brand, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrollerede afstrømninger fra møddinger og ensilagepladser samt olieudslip håndteres. Beredskabsplanen ses i bilag 3.

10 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

I dette afsnit beskrives og vurderes, hvordan ansøger gennemfører eller planlægger at gennemføre egenkontrol og management. Desuden beskrives de dokumenter og registreringer, som ansøger skal præstere for at dokumentere, at vilkårene i miljøtilladelsen er overholdt.

Beskrivelse

Egenkontrol

- Der udarbejdes den lovpligtige gødningsplan
- Forbrug af vand, energi og råvarer opgøres årligt.
- Produktionsapparatet efterses i det daglige arbejde.
- Daglige rutinetjek.

Dokumentation

På ejers bopæl opbevares:

- Sprøjtejournal.
- Gødningsplan.

Desuden kan der i løbet af få dage fremskaffes:

- Fakturaer på køb og salg af foder.
- Oplysninger om sundhedsanmærkninger fra slagteri.

Husdyrbrugets ophør

Ved husdyrbrugets ophør tømmes stalde, foderlagre, gyllekanaler og -tanke. Der rengøres overalt, således at der ikke forefindes foder- og gødningsrester mv., der kan tiltrække skadedyr. Skadedyrsbekæmpelsen på ejendommen opretholdes. Alle forurenende dele på anlægget fjernes. Der foretages en vedligeholdelse af bygningerne for at undgå forfald, eller bygningerne nedrives.

Ved fjernelse af bygningerne vil byggeaffaldet blive sorteret og kørt til henholdsvis forbrænding, genbrug eller deponi.

Kommunens vurdering

Bornholms Regionskommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol samt overholdelse af de stillede vilkår vil medføre, at der løbende holdes øje med, at forudsætningerne for miljøtilladelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette.

Dokumentationen skal opbevares i mindst 5 år.

Vilkår

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår om, at alle vilkår skal være kendt af de ansatte samt om dokumentation for produktionsarealets størrelse, korrekt bortskaffelse af affald mv.

11 SAMLET VURDERING

Samlet set vurderer Bornholms Regionskommune, at når miljøtilladelsens vilkår overholdes, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Bornholms Regionskommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrgodkendelsesloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på habitatdirektivets bilag IV.

På baggrund af husdyrbrugets beliggenhed og de beskrevne ikke-væsentlige virkninger på det lokale miljø, vurderer Bornholms Regionskommune desuden, at det ansøgte ikke vil have grænseoverskridende virkninger.

12 BILAG

Bilagsoversigt:

1. Produktionsarealer i ansøgt drift
2. Produktionsarealer i nudrift og 8-års drift
3. Beredskabsplan

Bilag 1. Produktionsarealer i ansøgt drift

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

Kostald Kildehøjde: 3 m Ventilation: **Blandet ventilation** Størrelse: 752 m² ▾

Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ⓘ ⓘ + Opret et produktionsareal +

Kopier til drifter
(#722067) Heste, Får og Geder; Dybstrøelse
BAT-forudsætning: Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen Udgør: 466 m² ▾

Samlet produktionsareal udgør 62.0 % **466 m²**

Staldafsnit benyttes ikke i ansøgt drift ⓘ

Ungdyrstald Kildehøjde: 3 m Ventilation: **Blandet ventilation** Størrelse: 751 m² ▾

Oversigt over dyretyper og produktionsarealer ⓘ ⓘ + Opret et produktionsareal +

Kopier til drifter
(#722066) Alle kvæg; Dybstrøelse
BAT-forudsætning: Eksisterende staldafsnit

Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen Udgør: 512 m² ▾

Samlet produktionsareal udgør 68.2 % **512 m²**

Bilag 2. Produktionsarealer i nudrift og 8-års drift

Staldafsnit benyttes ikke i nudrift		Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Blandet ventilation	Størrelse: 752 m ²
Kostald				
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer		+ Opret et produktionsareal +		
☐ Kopier til drifter	(#722072) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Udgør: 125 m ²		
Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen				
☐ Kopier til drifter	(#722070) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, linespil)	Udgør: 559 m ²		
Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen				
Samlet produktionsareal udgør		91.0 %		684 m ²

Staldafsnit benyttes ikke i nudrift		Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Blandet ventilation	Størrelse: 751 m ²
Ungdyrstald				
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer		+ Opret et produktionsareal +		
☐ Kopier til drifter	(#722068) Alle kvæg; Dybstrøelse	Udgør: 512 m ²		
Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen				
Samlet produktionsareal udgør		68.2 %		512 m ²

Staldafsnit benyttes ikke i nudrift		Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Blandet ventilation	Størrelse: 134 m ²
Fælles kalvehytter				
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer		+ Opret et produktionsareal +		
☐ Kopier til drifter	(#722078) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Udgør: 72 m ²		
Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen				
Samlet produktionsareal udgør		53.7 %		72 m ²

Staldafsnit benyttes ikke i nudrift		Kildehøjde: 3 m	Ventilation: Blandet ventilation	Størrelse: 55 m ²
Enkelt kalvehytter				
Oversigt over dyretyper og produktionsarealer		+ Opret et produktionsareal +		
☐ Kopier til drifter	(#722079) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Udgør: 27 m ²		
Antal måneder på græs: 0 Miljøteknologi: Ingen				
Samlet produktionsareal udgør		49.1 %		27 m ²

Bilag 3. Beredskabsplan for Dalbygård

Beredskabsplan

Udarbejdet: 2024

Revideret: _____

Dalbygård, Røstaadvvej 2, 3760 Gudhjem

Telefonliste	Brand - instruks	Overløb af gylle - instruks	Kemikalier, oliespild - instruks	Stophæner og hovedafbrydere	Strømsvigt - instruks	Personskade - instruks
Brandvæsen 112 Ambulance 112 Lægevagt 1813 Miljømyndighed 112 Helle Thers 3018 1367 Landbobcentret 5690 7800 Dyrlæge Dyrlægegård //S: 56 91 19 99 Elektriker: Tejh El: 56 91 19 99 Smed/VVS firma: Axel Sørensen: 56 95 05 69 Slamsuger: F.eks. Fugato (56 44 01 00), Sellesborg, STM. Ejer: Bent: 24843340	RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad er der sket og at det er en gærdbrand • Er der tilskadekomne - hvor mange? • Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget Kontakt Bent: 24843340 Start rednings- og slukningsarbejde, hvis forsvarligt: • Evakuer dyr • Fjern olie, trykflasker, gødning og kemikalier Hvis det ikke er muligt at slukke brænden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer. Modtag brandvæsenet og udlever kortmaterialet. Oplys om: • Tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed • Hvor det brænder og omfang • Hvor der er adgangsveje	Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank – RING 112 - oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud • Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne. Kontakt Bent: 24843340 Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber mod dræn/sfiløb, sø eller vandløb. Opdæmning kan foretages med jord og/eller halim. Er gyllen løbet til dræn opdømmes vandløb med jord og/eller halim. Nærmeste vandløb er placeret syd og øst for gyllebeholderen. Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.	Ved større udslip af kemikalier og olie – RING 112 – oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud • Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne. Kontakt Bent: 24843340 Forsøg opdæmning for at undgå, at udslip løber i dræn eller vandløb. Opdæmning kan foretages med jord og/eller halim. Anvend savsmuld eller kattegrus til opsug af mindre spild. Modtag brandvæsen/myndighed og orientér om sted, omfang mv.	Vand Hovedhane for vand er placeret ved vandrum – se beredskabskort Elektricitet Hovedafbryder er placeret ved eltavle i lægerum – se beredskabskort Kontakt Bent: 24843340	Sørg for at dyrene kan få foder og vand, selvom der er strømsvigt. Start evt. nødstrømsgenerator op – se beredskabskort for placering Kontakt Bent: 24843340 Ved strømsvigt på over ca. 1 time, ring til Østkraft og forhør om varigheden af udfaldet. Tlf nr. 5693 0930.	RING 112 – oplys: • Navn, adresse og tlf nr. der ringes fra • Hvad der er sket og personens tilstand • Adgangsveje Ved almindelig førstehjælp. Førstehjælpsudstyr er placeret i værkstedet. Kontakt lægevagten ved mindre personskade. Kontakt Bent: 24843340 Arbejdsulykker og personskade skal anmeldes til via EASY på www.easy.ask.dk.

